

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1446/2017
21.09.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Катарине Манојловић-Андрић, чланова већа, у парници тужиоца Републике Србије - Министарство пољопривреде и заштите животне средине коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Суботици, против туженог „АА“ из чији је пуномоћник Санда Сувача адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 689/17 од 04.04.2017. године, у седници већа одржаној дана 21.09.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 689/17 од 04.04.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору П 18/16 од 26.12.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца Републике Србије - Министарство пољопривреде и заштите животне средине којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини, у производној 2008/09 години, исплати износ од 49.048,66 евра по средњем курсу на дан плаћања са каматом од дана утужења до исплате, као и да му надокнади трошкове поступка са законском затезном каматом од пресуђења до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 203.428,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, у року од 15 дана под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 689/17 од 04.04.2017. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба и преиначена пресуда Вишег суда у Сомбору П 18/16 од 26.12.2016. године тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини, у

производној 2008/09 години, исплати износ од 49.048,66 евра у динарској противвредности по средњем курсу на дан исплате са каматом на евро према Закону о затезној камати почев од 10.05.2016. године као дана подношења тужбе до исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове првостепеног парничног поступка у износу 94.500,00 динара у року од 15 дана са законском затезном каматом почев од 26.12.2016. године до исплате, под претњом извршења. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 45.000,00 динара у року од 15 дана под претњом извршења.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане другостепене пресуде, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11 ... 55/14 - у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Неосновани су наводи ревизије о постојању битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, учињене у поступку пред другостепеним судом, с`обзиром да је побијана пресуда донета на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеној пресуди - на основу доказа које је извео и оценио првостепени суд.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је у поступку лицитације закупа пољопривредног земљишта у државној својини - катастарске парцеле ... КО ..., у површини од 61 хектара 16 ари 36 м², коју је расписала Општина Оџаци, дао најповољнију понуду закупнине у износу од 66.500,00 динара по једном хектару, што је у то време износило 801,93 евра, односно 49.048,66 евра за једну економску годину. Одлуком председника Општине Оџаци од 07.07.2008. године туженом је дата у закуп означена катастарска парцела на период од три године, с`тим што ће се права и обавезе закупца уредити уговором који ће бити закључен са надлежним министарством. Уговор о закупу предметне катастарске парцеле није закључен због тога што тужени није доставио бонитет о својој кредитној способности, због чега му је сва документација враћена као непотпуна. Тужени је у производној 2008/2009 години, иако није имао закључен уговор о закупу, обрађивао катастарску парцелу ... КО ... тако што је на око 20 хектара посејао шећерну репу, а на око 40 хектара соју. Приликом инспекцијског прегледа, извршеног 27.07.2009. године, сачињен је записник који, између осталог, садржи изјаву заступника туженог да је предметну парцелу обрађивао без закљученог уговора о закупу и да је спреман да испоштује своју обавезу. Сачињени записник

заступник туженог је потписао, али није хтео да закључи вансудско поравнање у погледу обавезе да до 30.04.2016. године исплати износ од 49.048,66 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, тужени се неосновано обогатио тако што је у економској 2008/2009 години обрађивао спорну парцелу у својини тужиоца без правног основа - уговора о закупу, али новчани износ који тужилац потражује не може представљати накнаду у смислу члана 219. Закона о облигационим односима, а тужилац није доказао висину закупнине за предметну парцелу или њој сличне парцеле коју наплаћује од физичких или правних лица, односно висину користи коју је тужени остварио употребом те парцеле.

Другостепени суд прихвата утврђено чињенично стање и дату оцену изведених доказа, али сматра да исказано правно становиште нижестепеног суда у односу на висину тужбеног захтева није правилно. По схватању тог суда, који се позива на одредбе чланова 64. и 66. Закона о пољопривредном земљишту, када се у законом уређеном поступку даје у закуп пољопривредно земљиште у државној својини висина закупнине се не одређује слободном вољом уговарача, и зато се не ради о тржишној закупнини. Туженом је, по налажењу другостепеног суда, спорна парцела дата у закуп по закупнини коју је понудио на јавном надметању, па је зато дужан да у том износу плати и накнаду за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини без правног основа - закљученог уговора о закупу. Због тога, тужилац у овом поступку није требало да доказује ни висину тржишне закупнине за земљиште, нити висину користи коју је тужени остварио узгајањем усева на том земљишту.

Из наведених разлога, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и обавезао туженог на исплату тужиоцевог новчаног потраживања израженог у иностраној валути, плаћањем његове динарске противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, у смислу члана 395. Закона о облигационим односима.

Правилно је, и по налажењу Врховног касационог суда, побијаном другостепеном пресудом одлучено у овом спору.

Неосновано се изјављеном ревизијом оспорава утврђено чињенично стање. Одлучне чињенице у овом спору су да за предметну парцелу није био закључен уговор о закупу са туженим и да се тужени, и поред тога, налазио у њеном поседу и користио је за пољопривредну производњу. Прва чињеница - непостојање уговора о закупу, између странака није била спорна. Друга чињеница - посед и коришћење парцеле у сврху производне делатности којом се тужени бави, утврђена је изведеним доказима и њиховом оценом извршеном у складу са

одредбом члана 8. ЗПП. Нису основани ревизијски наводи да је изјава заступника туженог, дата пољопривредном инспектору у поступку контроле коришћења спорног земљишта и садржана у записнику од 27.07.2009. године, контрадикторна и да зато не може бити поуздан доказ за утврђење те чињенице. Изјава заступника туженог да је парцелу ... обрадио у пролеће 2009. године, тако што је на једном делу посејао шећерну репу а на другом делу соју, није нејасна нити је у супротности са делом изјаве да није уведен у њен посед. Наиме, тужени заиста није уведен у посед од стране закуподавца, јер са њим није закључио уговор о закупу, али је у посед парцеле ушао сам и земљиште је користио на начин као у изјави његовог заступника.

Неосновани су и наводи ревизије о погрешној примени материјалног права - одредби чланова 210. и 219. Закона о облигационим односима. У конкретном случају, извор спорног облигационоправног односа је стицање без основа, јер је тужени користио пољопривредно земљиште у државној својини, власништво тужиоца, без закљученог уговора о закупу као правног основа за коришћење земљишта. Због тога је тужени дужан платити накнаду за коришћење земљишта и то у висини која је, на основу његове излицитиране понуде, одређена одлуком од 07.07.2008. године о давању земљишта у закуп као једногодишња закупнина. Ово с`тога што се за тај износ, који тужени није платио, неосновано увећала његова имовина а умањила имовина тужиоца. На овај износ тужени је дужан платити затезну камату од подношења тужбе, у смислу члана 214. Закона о облигационим односима. Тужичево потраживање није застарело, јер потраживање стеченог без основа застаревало у општем року застарелости од 10 година, прописаног одредбом члана 371. Закона о облигационим односима, који до подношења тужбе није протекао.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом чланова 153. и 154. ЗПП у вези са чланом 165. став 2. истог закона.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука о захтеву туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији, садржана у другом ставу изреке, донета је применом члана 165. став 1. ЗПП у вези са чланом 153. став 1. истог закона. Ревизија туженог је одбијена, па му зато не припада право на трошкове поступка по том ванредном правном леку.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић